

Notitie m.b.t. uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid reglementering vuurwerk

1. Inleiding

Naar aanleiding van de vuurwerkraamp te Enschede is getracht in beeld te brengen wat de problemen zijn t.a.v. de uitvoering en handhaving met betrekking tot de reglementering van vuurwerk waarvoor V&W verantwoordelijkheid draagt.

De uitvoering en handhaving van bedoelde reglementering wordt binnen V&W uitgevoerd door de RVI. Het is daarom dat deze notitie tot stand is gekomen in nauw overleg met medewerkers van de RVI (Vervoerinformatiecentrum (uitvoerbaarheid)/Handhaving (handhaafbaarheid)).

Deze notitie gaat in het kort in op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van met name de afleveringsvergunning en bezigingsvergunning. In het kort omdat de verantwoordelijkheid over gaat naar VROM en er een nieuwe AMVB door VROM in voorbereiding is. Uitbreider wordt stilgestaan bij de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het transport van vuurwerkprodukten. Tenslotte wordt een aantal aanbevelingen gedaan op grond waarvan de transparantie t.a.v. met name de classificatie van vuurwerkprodukten meer helder of mogelijkterwijs meer als acceptabel kan worden beschouwd.

2. De huidige afleveringsvergunning en bezigingsvergunning; Uitvoerbaar en handhaafbaar?

2.1 Afleveringsvergunning

-De afleveringsvergunning is gebaseerd op artikel 3 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, artikel 6 Besluit vervoer gevaarlijke stoffen en de artikel 2, eerste lid, alsmede de artikelen 31, 33, 36 t/m 39 van het Reglement gevaarlijke stoffen. De vergunning wordt verleend door het Vervoerinformatiecentrum van de RVI. Alvorens een vergunning wordt verstrekt dient de betrokken korpschef van Politie een positief oordeel (antecedentenonderzoek) af te geven betrekking hebbend op de aanvrager. Als het oordeel negatief is wordt een oordeel gevraagd aan de Commissaris der Koningin van de provincie waarin aanvrager woonachtig is.

Knelpunt; Steeds meer politiekorpsen weigeren medewerking aan een antecedentenonderzoek omdat in het kader van privacy-reglementering er geen informatie kan en mag worden verstrekt aan niet met name genoemde instantie zoals het Vervoerinformatiecentrum van de RVI.

-De behoefte aan een afleveringsvergunning kan worden aangetoond door middel van een inschrijving KvK.

Knelpunt; Uitgangspunt is dat afleveren van vuurwerk in dit kader plaatsvindt aan houders van een bezigingsvergunning (afsteken professioneel vuurwerk). Kennelijk is de omschrijving van een dergelijke werkzaamheid bij de inschrijving KvK voldoende om deze eis aantoonbaar te maken.

-De aanvrager moet in het bezit zijn van een geldige vergunning ingevolge de WMB teneinde (professioneel) vuurwerk te kunnen opslaan.

Knelpunt; Ondanks het feit dat er een relatie is gelegd met opslag (niet verantwoordelijkheid V&W), hetgeen in het kader van de openbare veiligheid prima kan aansluiten, loopt V&W hier een gevaar. De RVI checkt deze voorwaarde tijdens een zogenaamd diepteonderzoek door een inspecteur. In sommige gevallen wordt daarbij de vergunningverlenende (WMB) instantie geraadpleegd, in sommige gevallen geschiedt een dergelijk onderzoek aan de hand van een zelfstandige check. Vraag is of de RVI is toegespitst op dergelijke (ingrijpende) onderzoeken en of het op zich nemen van dergelijke onderzoeken niet zou kunnen leiden of heeft geleid tot oneigenlijke afgiften van afleveringsvergunningen.

-De aanvrager moet in staat zijn te voldoen aan de krachtens Wvgs gestelde voorschriften. Dit impliceert dat aanvrager bij aflevering in staat zal moeten zijn als afzender op te treden! In de praktijk betekent dit dat gebruikmaking van Rn. 2007 ADR niet meer tot de mogelijkheden behoort en dat evt. afwijkingen ten opzichte van de IMDG Code v.w.b. etikettering, samenlading en verpakking in het afleveringsbedrijf zullen moeten worden hersteld.

Knelpunt; Geen. RVI is in staat om naar behoren één en ander te kunnen controleren. Het gaat daarbij wel om een momentopname.

-De afleveringsvergunning beperkt zich tot aflevering aan bezigingsvergunninghouders binnen Nederland.

Knelpunt: Afleveren mag alleen plaatsvinden aan bedrijven die kunnen aantonen dat zij in het bezit zijn van een bezigingsvergunning. Daardoor is het vrij eenvoudig om de regeling te omzeilen. Een beziger kan een (fake-) bedrijf starten in het buitenland. Op papier levert hij de in zijn bezit zijnde vuurwerken af aan zijn bedrijf in het buitenland. Dit bedrijf kan dan het vuurwerk (legaal) importeren in Nederland zonder dat dit bedrijf in het bezit dient te zijn van een afleveringsvergunning (zie schema hieronder). Ook dient het buitenlands bedrijf de invoer niet te melden!¹ Huidig risico; het professioneel kan op betrekkelijk eenvoudige wijze in handen komen van niet-deskundigen.

Schema overzicht loodlijzer - transport

-**Knelpunt:** Er is geen basis om op te treden (strafrechtelijk) tegen de afleraar. Voor de handhaving betekent dit dat men informatief (i.b.v. een onderzoek naar vergunningsvoorwaarden) dient te handelen. Intrekking van vergunning, indien men in strijd daarmee handelt, is een mogelijkheid, maar deze is nog nooit toegepast.

2.2 Bezigingsvergunning

- De bezigingsvergunning is gebaseerd op artikel 3 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, artikel 6 Besluit vervoer gevaarlijke stoffen en de artikel 2, eerste lid, alsmede de artikelen 40 t/m 45 van het Reglement gevaarlijke stoffen. De vergunning wordt verleend door het Vervoerinformatiecentrum van de RVI. Alvorens een vergunning wordt verstrekt dient de betrokken korpschef van Politie een positief oordeel (antecedentenonderzoek) af te geven betrekking hebbend op de aanvrager. Als het oordeel negatief is wordt een oordeel gevraagd aan de Commissaris der Koningin van de provincie waarin aanvrager woonachtig is.

Knelpunt: Steeds meer politiekorpsen weigeren medewerking aan een antecedentenonderzoek omdat in het kader van privacy-reglementering er geen informatie kan en mag worden verstrekt aan niet met name genoemde instantie zoals het Vervoerinformatiecentrum van de RVI.

- De behoefte aan een bezigingsvergunning kan worden aangetoond door middel van een inschrijving KvK.

Knelpunt: Geen.

- De deskundigheid van het personeel dient te worden aangetoond. Het mag duidelijk zijn dat deze eis (althans invulling daarvan) als knelpunt wordt ervaren. In eerder verschenen notities is hier al uitvoerig op in gegaan.

- De aanvrager dient in staat te zijn te voldoen aan de bepalingen met betrekking tot de risico-aansprakelijkheid. Aanvrager dient een copie van de polis bij de aanvraag te voegen.

Knelpunt: Geen.

- Daarnaast bestaat de mogelijkheid om aanvullende voorwaarden te stellen in de vergunning. Deze voorwaarden zijn ondermeer: Bijhouden van een registratie m.b.t. de gebezigde vuurwerken (ontploffingsgevaarlijke stoffen), de melding aan het Vervoerinformatiecentrum van vuurwerkevenementen, en een verklaring van geen bezwaar door de Burgemeester in de plaats waar het evenement plaatsvindt.

Knelpunt: Geen.

- Algemene knelpunten:

¹ Met de nieuwe AMVB Vuurwerk (VROM) zal het probleem m.b.t. in- en uitvoer opgelost zijn. De afleveringsvergunning zal echter komen te vervallen hetgeen reeds in een eerdere notitie is gemeld.

In de voorgaande regeling ontbraken duidelijke producties. De classificatiecodes zoals vermeld in de klasse I van het ADR en IMDG Code zijn gerelateerd aan het transport en staan in sterke relatie met de te bezigen verpakking! Het mag duidelijk zijn dat de verwijzing naar classificatiecodes in vergunningen niet correct is. Sterker nog; omdat de verpakking veelal ontbreekt of de samenstelling van vuurwerk wijzigt (aankomen van ontstekers e.d.) verandert de gevaarszetting. Ook ontbreekt een wetelijke norm t.a.v. de afstanden die in acht moeten worden genomen bij het bezigen van professioneel vuurwerk. Er zijn wel aanbevelingen die onder meer door gemeenten worden gehanteerd, maar zoals hierboven blijkt, ontbreekt de formele wetelijke basis om hier tegen op te treden.

Ook voor de bezigingsvergunning geldt dat er geen normen zijn vastgesteld op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken.

Meer dan vreemd is het gegeven dat een buitenlandse beziger een zogenaamde één-daagse vergunning kan krijgen voor een bepaald evenement. De voorwaarden voor een dergelijke vergunning zijn moeilijk verifieerbaar omdat het bedrijf in het buitenland is gevestigd. Wettelijk kan hier (op dit moment) niet tegen worden ingebracht omdat in het verleden door de RVI één en ander is bepaald en sedertdien niet meer is gewijzigd.

Tot zover de knippunten m.b.t. uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het afleveren en bezigen van groot vuurwerk. Omdat de beleidsverantwoordelijkheid wordt overgedragen aan VROM is het wenselijk om alleen in de adviserende rol hierop te investeren.

3. Het transport van ontplofingsgevaarlijke stoffen en voorwerpen (m.m. vuurwerk).

De Classificatie

3.1. Met betrekking tot de reglementering vervoer van vuurwerk kan kortheidshalve verwezen worden naar de notitie van 10.2.e (Notitie reglementering vervoer van vuurwerk d.d. 15 juni 2000). Zoals in onderhavige notitie terecht is verwoord, levert het transport van vuurwerk onder de classificatiecode 1.4S een aantal belangrijke voordelen op. Ter aanvulling dient vermeld te worden dat de grote etiketten bij het transport van goederen over zee uit de classificatiecode 1.4S eveneens aangebracht dienen te worden, hetgeen ook weer extra voordeel (financieel + niet herkenbaar aan de buitenzijde) oplevert. Voor de IMDG Code betekent het transport van de classificatiecode 1.4S voordeliger t.a.v. de andere classificatiecodes daar waar het gaat om stuwage, toegelaten hoeveelheden in een container > 20 ft., vervoer aan boord van een passagierschip etc..

3.2. Omdat de classificatie van explosieven gerelateerd is aan de te bezigen verpakking(en) en de effecten die een explosie/detonatie heeft op die verpakking en de omgeving, is hieruit voortvloeiend de regelgeving zodanig afgestemd dat een acceptabele veiligheid kan worden bereikt. De bevoegde autoriteiten hebben zich te houden aan de aanbevelingen zoals verwoord in het "manual of Tests and Criteria", hierna aangeduid als "manual", van de UN² betrekking hebbend op de aanbevelingen op het transport van gevaarlijke goederen. In dit "manual" staan de beproevingen, die doorlopen moeten worden teneinde op een juiste wijze ontplofingsgevaarlijke stoffen te classificeren, omschreven. Twee opmerkingen m.b.t. de testcriteria zijn hier van belang, te weten;

- In het "manual" wordt in section 1 (General Introduction), 1.1.2 vermeld dat de omschrijving van de testcriteria niet feilloos leidt tot een correcte classificatie. Het is daarom dat aan de testende autoriteiten een duidelijke competentie wordt gegeven en verantwoordelijkheid t.a.v. de classificatie. Dientengevolge kunnen uitslagen van testen (zij het in geringe mate) op variabele wijze worden geïnterpreteerd, kunnen aanvullende testen worden uitgevoerd of kunnen sommige testen vervallen. In de praktijk betekent dit dat er dus verschillen kunnen optreden m.b.t. de hanteren classificatiecodes. Informatie bij TNO/PML (testende autoriteit voor NL) leert dat NL zich nauwgezet houdt aan de testen en criteria zoals vermeld in het "manual". Het mag duidelijk zijn dat langzaam maar zeker de indruk bestaat dat sommige autoriteiten de uitvoering en interpretatie van de testen en criteria in de ruimste zin des woords toepassen met alle gevolgen van dien. Hier wordt verderop in deze notitie nader op ingegaan.
- In de section 10 (Klasse 1) wordt vermeld wanneer er sprake is van nieuwe producten, dus te testen producten, van de klasse 1. Dit is onder meer het geval indien er sprake is van een nieuwe substantie of een combinatie of mengsel van substanties, bedoeld om te worden gebruikt als een

² Zie de notitie reglementering vervoer van vuurwerk van 10.2.e

explosief of vuurwerk, waarbij er sprake is van een substantieel verschil tussen dat product (substantie, combinatie of mengsel) en andere combinaties of mengsels die reeds geclassificeerd zijn. Dit levert eveneens een probleem op omdat nergens wordt aangegeven wat een substantieel verschil is. Logischerwijs kan men ervan uit gaan dat zulk een verschil kan worden bemeten aan de hand van de fysieke productverschillen en/of het doorlopen van testen teneinde een verschil in effecten aan te tonen. Het ligt in het rodelijke hier te veronderstellen dat een dergelijke beslissing afhangt van de producent/afzender om een classificatietest c.q. een herclassificatietest te doorlopen. Let wel dat zulke testen veel geld kosten.

Grosso modo geldt hetzelfde voor het gebruik van een minimaal gewijzigde verpakking. Het mag duidelijk zijn dat een wijziging van verpakkingen (hoe minimaal dan ook) kan leiden tot een verhoging van een minimaal (acceptabel risico) in een extreem risico te weten; massaexplosie. Ook hier ligt een belangrijke rol bij de fabrikant/afzender, maar eveneens bij de testende autoriteit.

Zoals hierboven reeds is aangegeven, is de rol van de testende autoriteit bij de classificatie zeer prominent. Ook blijkt dat de afzender en fabrikant een beduidende rol (kunnen) spelen m.b.t. de classificatie. Echter er kan sprake zijn van meerdere actoren die een rol spelen in de vervoerbaarheid van gevaarlijke stoffen in het bijzonder vuurwerk en de daarbij behorende classificatie.

Om deze keten, voor zover mogelijk, volledig in beeld te krijgen wordt hieronder een overzicht gegeven van de diverse actoren, hun mogelijke rol(len) en de effecten van misclassificatie op de handhaving. Ten slotte zal kort de uitvoering (m.n. ontheffingverlening) de revue passeren.

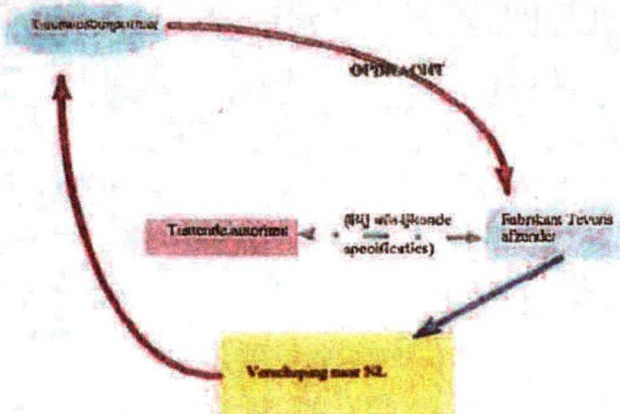
3.3 De actoren bij het transport van vuurwerk, in het bijzonder m.b.t. de classificatie en de handhaving.

In dit deel worden een aantal scenario omschreven waarvan bekend is dat zij daadwerkelijk worden toegepast.

Scenario 1:

Vuurwerkimporteur bestelt vuurwerk in China. Hij geeft daarbij aan de specificaties van het vuurwerk dat hij wenst te ontvangen en maakt afspraken over kwantiteiten per verpakking. Op grond daarvan kan duidelijk gemaakt worden dat het gaat om professioneel vuurwerk c.q. consumentenvuurwerk. Indien er sprake is van consumentenvuurwerk dient dit te voldoen aan de daarvoor gestelde eisen³ (explosieve massa, Nederlandse omschrijving gebruik etc.) en moet het daartoe zijn toegelaten. De fabrikant in China (veelal handmatige productie) draagt zorg dat de specificaties worden nageleefd en verpakt het in een UN-goedgekeurde verpakking conform een EP-norm. Het vuurwerk tezamen met de verpakking kan leiden tot een classificatiecode (subklasse + compatibiliteitsgroep) in de klasse 1 en tot een geclassificeerd product (UN-nummer). In dit geval is de zorg voor de juiste verpakking en toepassing van de classificatievoorschriften de zorg van de fabrikant. Indien de samenstelling van het vuurwerk significant (??) afwijkt van een bestaande classificatie dienen de testen en criteria van het "manual" te worden doorlopen teneinde te komen tot een classificatie. De testende autoriteit in het land van herkomst (China) is dan bepalend

³ Verantwoordelijkheid VROM

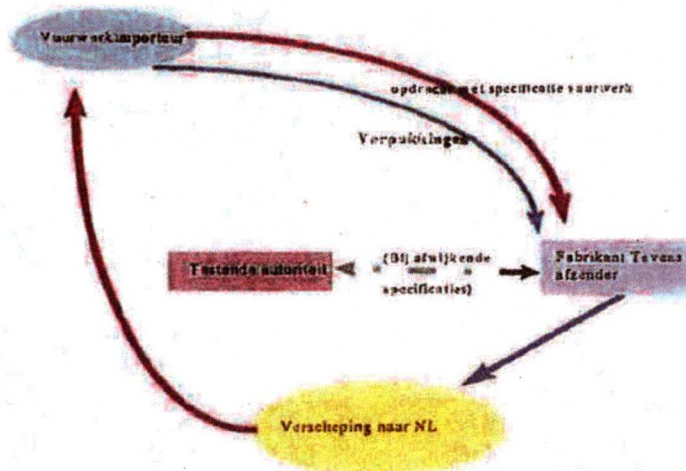

Scenario 1

In dit scenario lijkt het erop dat de fabrikant/afzender leiding is voor wat betreft de correcte classificatie van het produkt. Uitgaande van een geringe afwijking van de produktsamenstelling(en) is dit inderdaad het geval. Echter, zoals het "manual" aangeeft is ook daar een rol (ter beoordeling) weggelegd voor de testende autoriteit. In het geval er sprake is van significant afwijkende specificaties dienen de testen en criteria te worden doorlopen conform het "manual". Ook hier komt het initiatief van de fabrikant/afzender en ligt de verantwoording voor het goede verloop van de classificatie bij de testende autoriteit! De rol van de vuurwerkimporteur is hierbij beperkt tot het plaatsen van een bestelling. De bestelling heeft in dezen alleen gevolgen voor het gebruik van een bepaalde of nader te bepalen classificatiecode.

Scenario 2;

De vuurwerkimporteur bestelt vuurwerk in China. Hij levert daartoe verpakkingen die in Nederland zijn vervaardigd en voorzien van de nodige opschriften. Tevens geeft hij aan aan welke specificaties het te leveren vuurwerk dient te voldoen. De fabrikant/afzender in China vervaardigt het vuurwerk en verpakt het in de geleverde verpakkingen. Omdat een en ander geschiedt in opdracht van de importeur wordt geen aandacht meer besteed aan de toepassing van de juiste classificatiecode. Immers de beoordelingen (verpakking + produkt) zijn twee afzonderlijke gegevens die door de opdrachtgever zijn bepaald. Conform het "manual" dient de fabrikant/afzender bij significante afwijkingen de verpakkingen met produkten ter classificatie voor te leggen aan de testende autoriteit.

Scenario 2

In dit scenario gaat het initiatief duidelijk uit van de vuurwerkimporteur. Hij levert de verpakkingen en geeft tevens de specificaties voor het vuurwerk. Feitelijk levert hij het samenstel om te komen tot een classificatiecode reeds aan. Doordat de verpakkingen in NL worden voorzien van een UN-kennmerk en eventuele opschriften zal de fabrikant/afzender zijn overgeleverd aan de informatie van de opdrachtgever. Dit ontslaat hem niet van de verplichting om de juiste classificatiecode te hanteren en om eventueel een test te laten uitvoeren teneinde de classificatiecode te conformeren c.q. te wijzigen. Ook hier ligt de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de testen bij de testende autoriteit. Interessant is het te vermelden dat in dit geval een groot gedeelte van de verantwoordelijkheid komt te liggen bij de vuurwerkimporteur! In bedoeld scenario kan ervan worden uitgegaan dat de aanvrager van de testen de desbetreffende vuurwerkimporteur is. Het kan ook zijn dat de fabrikant/afzender verantwoordelijk kan worden gehouden voor de aanvraag van de test c.q. de correctheid van de classificatiecode.

Tussenconclusie:

Duidelijk is dat er een belangrijke rol is weggelegd in beide scenario's voor de fabrikant/afzender. Hij is de enige die kan bepalen in hoeverre een bestaande classificatiecode toepasbaar is voor de te gebruiken verpakking in relatie tot het door hem geproduceerde vuurwerk! De testende (bevoegde) autoriteit speelt in dezen ook een zeer belangrijke rol. Indien procedures (inschattingen) door de fabrikant/afzender worden gevolgd zal deze autoriteit in hoge mate beoordelen in hoeverre een voorgestelde classificatiecode toelaatbaar is en daarmee aansluit op het "manual". Overigens is in het verleden reeds gebleken dat die autoriteit bemoeienis heeft met het conformeren van classificatiecodes die afwijken van de classificatiecode die conform het "manual" door de Nederlandse autoriteit werd vastgesteld.

Tenslotte mag de rol, in scenario 2, van de vuurwerkimporteur niet worden onderschat. In bedoeld scenario is deze importeur, die gebruik wil laten maken van UN-goedgekeurde verpakkingen (door hem geleverd) in combinatie met door hem gespecificeerd vuurwerk, verantwoordelijk voor het testen van produkt gerelateerd aan verpakking. De uitkomsten van de classificatiecode en daarmee de testrapporten dienen door hem verstrekt te kunnen worden. Tenzij de fabrikant/afzender de specificatie van het vuurwerk c.q. de specificatie van de verpakkingen wijzigt. In dat geval dient laatstgenoemde verantwoordelijk te worden gehouden voor de testrapporten. Let op: een eenvoudige wijziging van de sluiting van de verpakking, toename van kruisgewicht in minimale hoeveelheden kan extreme gevolgen hebben t.a.v. effecten!!

De gevolgen voor de handhaving:

In het gunstigste geval ziet de handhaver bij controle dat er produkten worden vervoerd als zijnde vuurwerk. Op grond van de omschrijving van de getransporteerde vuurwerken in combinatie met de verpakking zou het kunnen dat er gerede twijfels komen omtrent de gebezigde classificatiecode. Echter een dergelijk wantrouwen kan enerzijds bevestigd of ontkracht worden aan de hand van de testrapporten (ervan uitgaande dat de gevolgde procedure door de autoriteit in overeenstemming is met het "manual") en zal bij het voortbestaan van gerede twijfel (produkten wijken te veel af) kunnen worden gestaafd aan de hand van testen door een bevoegde autoriteit (in Nederland TNO/PML). De ervaring leert dat het opvragen van testrapporten in China leidt tot een verklaring met daarin aangegeven door de autoriteit dat de classificatiecode correct is zonder dat daaruit blijkt welke testen zijn doorgevoerd. Het uitvoeren van de testen binnen Nederland leidt tot een mogelijke herclassificatie hetgeen het transport (inland) binnen Nederland veiliger maakt en conform de voorschriften maar hetgeen het transport aan boord van het zeeschip geenszins beïnvloedt.

Daarbij komt dat een verkeerde classificatie zoals het hanteren van de classificatiecode 1.4S gevolgen heeft voor de herkenning van de containers als zijnde containers met ontploffingsgevaarlijke stoffen (vuurwerk). De kans op controle wordt daardoor geminimaliseerd.

Opgemerkt wordt verder dat de overige voorschriften m.b.t. het transport van vuurwerk eenvoudig controleerbaar en uitvoerbaar zijn. De naleving valt of staat met de juiste classificatie!

Conclusies:

Het mag duidelijk zijn dat de classificatieproblematiek erg complex is. Het gaat dan ook te ver in deze notitie alles met betrekking tot die classificatie te omschrijven en te analyseren. Zeker is wel dat de toepassing van een lichtere classificatiecode, met name 1.4S leidt tot een economisch voordeel. Te denken valt daarbij aan goedkopere verpakkingen, geen of minder beperkingen van gewichten, minder eisen aan bemanning (wegvervoer), minder stuwageproblematieken, geen uitrusting (wegvervoer) etc..

Daarbij komt dat het ontbreken van herkenning aan de buitenzijde van een container (wegvervoer) leidt tot minder openthoud en daarmee inspecties.

Om te kunnen handhaven dient er sprake te zijn van een hoge mate van specialisme! Om te kunnen handhaven zal de toegankelijkheid tot testrapporten (China) moeten worden vergroot.

De regelgeving met name op UN-niveau is weliswaar complex, maar is t.a.v. van de iadelingcriteria klasse I bedoeld voor de specialisten te weten de testautoriteiten en de fabrikanten/afzenders. Wijziging van deze voorschriften heeft, voor zover op dit moment kan worden ingeschat, geen meerwaarde.

Aanbevelingen:

Uit het bovenstaande blijkt dat het probleem t.a.v. het transport van vuurwerk zich voornamelijk richt op de classificatie. Verkeerde classificatie kan enorme gevolgen hebben. Daarom hebben de aanbeveling betrekking op het herleiden c.q. hanteren van de juiste classificatie.

- Aanbeveling 1. Chinese autoriteiten.
Bezie de mogelijkheid om in contact te komen met de Chinese autoriteit. Ga na waarom classificatie afwijkend is t.o.v. het "manual". Verkrijg inzicht in de procedures in China. Probeer te bewerkstelligen dat de UN-procedures correct worden gevolgd en inzicht te krijgen in testrapporten. Denk na over eventuele consequenties (nationaal of Europees) indien geen medewerking wordt verleend.
- Ga na of de mogelijkheid bestaat om bij nationaal transport testrapporten bij het transport aanwezig te laten zijn.
- Ontwikkel, samen met de handhaving, een methodiek waardoor de pakkans wordt vergroot.
- Ga na in hoeverre de bedrijfstak kan worden gestimuleerd om quality-systemen te ontwikkelen c.q. zelfreinigend te werken.
- Denk na over mogelijkheden om bezigingsvergunningen en/of afleveringsvergunningen (nu en in de toekomst, voor zover nog aanwezig) in te trekken bij grove overtredingen.

Den Haag, 23 juni 2000.